

Úřad vlády České republiky

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
a předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí

III.

Akční plán boje s korupcí na rok 2017

Předkladatel: ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu

Praha, listopad 2016

Obsah

Úvod	3
1. Výkonná a nezávislá exekutiva	5
2. Transparentnost a otevřený přístup k informacím	8
3. Hospodárné nakládání s majetkem státu	11
4. Rozvoj občanské společnosti	14

Úvod

Akční plán boje s korupcí na rok 2017 (dále jen „Akční plán“) je posledním z jednoletých akčních plánů boje s korupcí, kterými se provádí Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 (dále jen „Koncepce“). Současně vláda České republiky (dále jen „vláda“) vstupuje do posledního roku svého funkčního období. Ze souběhu těchto skutečností vyplývá, že v roce 2017 musí být soustředěna pozornost zejména na dokončení legislativního procesu u již započatých legislativních úkolů a na stanovení nelegislativních (exekutivních) úkolů krátkodobějšího charakteru. Dále budou zahájeny přípravné práce na definici palety protikorupčních opatření, která by mohla být převzata novou vládou vzešlou z voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2017.

Jednoleté akční plány jsou, vedle hodnocení korupčních rizik v rámci legislativního procesu jako preventivně-legislativního institutu zakotveného v Legislativních pravidlech vlády, hlavním nástrojem boje s korupcí zakotveným v Koncepci. Jejich cílem je stanovit sadu konkrétních protikorupčních opatření, která vyplývají z programových dokumentů vlády, mezinárodních závazků České republiky nebo reagují na aktuální společenskou situaci. Roční periodicita akčních plánů umožňuje adekvátně reflektovat momentální potřeby v oblasti boje s korupcí. Primární roli ve formulaci návrhů protikorupčních opatření jdoucích nad rámec závazků vlády nebo České republiky má reprezentativně složená Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (dále též jako „Rada“) a její pracovní komise, resp. pracovní komise předsedy Rady. Pro úspěšnou realizaci protikorupčních opatření definovaných v Akčním plánu je nezbytné jejich zakotvení v Plánu legislativních prací vlády na rok 2017, tj. stanovení legislativních návrhů, kterými se z důvodu jejich korupčních rizik, resp. protikorupčního efektu, bude obligatorně zabývat Rada. U relevantních legislativních návrhů předložených nad rámec Plánu legislativních prací vlády na rok 2017, resp. relevantních nelegislativních materiálů bude o jejich projednání Radou rozhodnuto ad hoc.

Plnění Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016 bude předmětem samostatného detailního hodnocení, které bude vládě předloženo do 31. března 2017. Toto hodnocení nebude formálním shrnutím splnění či nesplnění úkolu ve stanoveném termínu, nýbrž se bude zabývat věcnou podstatou jednotlivých úkolů, tj. v jakém rozsahu byly splněny záměry vlády a jednotlivých gestorů obsažené v oficiálních protikorupčních dokumentech vlády. Ještě před koncem roku 2016 lze však konstatovat, že některá zásadní protikorupční opatření byla v roce 2016 prosazena (např. nový zákon o zadávání veřejných zakázek, financování politických stran a volebních kampaní, prokazování původu majetku, novela zákona o legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, registr smluv či zpřístupnění Knihovny připravované legislativy veřejnosti), případně u nich probíhá legislativní proces v Parlamentu České republiky (např. novela zákona o střetu zájmů). Dosud nesplněná protikorupční opatření, ke kterým se vláda v programových či protikorupčních dokumentech zavázala, budou předmětem pozornosti – nejen tohoto Akčního plánu – v roce 2017.

V roce 2016 byl na základě nezávislých expertních hodnocení konstatován pozitivní posun v oblasti vnímání korupce občany České republiky¹. Tato hodnocení částečně vycházejí z objektivních skutečností, nicméně klíčový faktor představuje zlepšené subjektivní vnímání korupce občany, které může být dáno mimo jiné zlepšenou ekonomickou situací, nižším počtem mediálně významných korupčních kauz, ale i koordinovanou aktivitou vlády při prosazování protikorupčních opatření, ke kterým se sama v programových a protikorupčních dokumentech zavázala. Jako velmi účelná se ukazuje provázanost programových a protikorupčních závazků vlády s Plánem legislativních prací vlády a činností Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí a jejích pracovních komisí. Zahrnutí všech relevantních aktérů do expertních a koncepčních aktivit vlády se ukázalo jako efektivní způsob generování přínosných návrhů a vedení dialogu na všech úrovních.

¹ Index vnímání korupce (CPI): <https://www.transparency.cz/cpi2015/>.

Příprava tohoto Akčního plánu byla zahájena v červnu 2016 na úrovni Rady, dále jejich pracovních komisí a formálně byla završena workshopem pro přípravu Akčního plánu, který se uskutečnil dne 16. září 2016 s reprezentativní účastí více než 60 osob zastupujících různé aktéry boje s korupcí v ČR.

1. Výkonná a nezávislá exekutiva

I v roce 2017 bude pokračovat **implementace zákona o státní službě** tak, aby byl zajištěn cíl právní úpravy, tj. zejména depolitizace, stabilizace a profesionalizace státní správy. Tyto priority jsou rovněž obsaženy v závazku zakotveném **Akčním plánem České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (Open Government Partnership, OGP) na období let 2016 až 2018**, který stanoví na rok 2017 sadu těchto průběžných úkolů:

- dokončení legislativního procesu prováděcích předpisů k zákonu o státní službě (takřka všechny prováděcí právní předpisy byly publikovány; zákon o státní službě předpokládá již pouze vydání vyhlášky, kterou se stanoví vzor služebního průkazu státního zaměstnance),
- kontrolní činnost vyplývající ze zákona,
- realizace úřednických zkoušek (případně uznávání jejich rovnocennosti),
- prošetřování oznámení obsahujících podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu,
- výkon kárné pravomoci ve služebním úřadu,
- rozvoj a rozšiřování Informačního systému o státní službě;

Specifické úkoly související s implementací zákona o státní službě na rok 2017 jsou:

- **dokončení výběrových řízení na služební místa představených, a**
- **předložení roční zprávy k implementaci zákona o státní službě**, která se bude věnovat vyhodnocení relevantních aspektů právní úpravy.

Zatím nejzásadnější odchylku od zákona o státní službě představuje **návrh zákona o zahraniční službě** zpracovaný Ministerstvem zahraničních věcí, kterému proto bude věnovat pozornost Rada a Pracovní komise předsedy Rady k transparentnosti státní správy. Rada bude zejména reflektovat, zdali je taková odchylka od zákona o státní službě nezbytná a zda jsou v navrhované právní úpravě zachovány zásadní principy změny fungování státní správy, tj. depolitizace, stabilizace a profesionalizace.

Ministerstvo vnitra v návaznosti na předchozí akční plán boje s korupcí předloží **analýzu zaměřenou na srovnání jednotlivých aspektů činnosti, práv a povinností státních zaměstnanců a úředníků územních samosprávných celků.**

Na posílení fungování a efektivity veřejného sektoru synergicky cílí celá řada aktivit, které jsou agregovány ve **Strategickém rámci rozvoje veřejné správy do roku 2020**. Za předpokladu plnění úkolů zakotvených tímto strategickým dokumentem ve spojení s úspěšnou implementací zákona o státní službě lze v dlouhodobějším horizontu předpokládat promítnutí zlepšeného výkonu státní správy i do oblasti eliminace stávajících korupčních rizik, resp. do vnímání státní správy coby méně korupčního prostředí, než tomu je doposud.

Skupina států proti korupci při Radě Evropy (GRECO) se v rámci čtvrtého hodnotícího kola zaměřila na **prevenci korupce v souvislosti s poslanci Parlamentu, soudci a státními zástupci**. Z detailního procesu hodnocení vyplývá množství doporučení, s nimiž se v následujícím období bude muset vypořádat moc výkonná, zákonodárná a soudní. Ministerstvo spravedlnosti se zavazuje zahájit **implementaci doporučení 4. hodnotícího kola GRECO ve vztahu ke státním zástupcům**, a to zejména podrobnější úpravou náboru a kariérního postupu státních zástupců, přípravou reformy postupů jmenování a odvolávání nejvyššího státního zástupce a dalších vedoucích státních zástupců, vytvořením profesního etického kodexu pro všechny státní zástupce doplněného vysvětlujícími poznámkami a/nebo praktickými příklady včetně doporučení pro řešení střetu zájmů a souvisejících otázek, přísnější regulací doplňkových činností státních zástupců

včetně zavedení požadavku na ohlášení a přiměřené kontroly dodržování stávajících omezení v oblasti vykonávání těchto činností.

S doporučeními GRECO, která se týkají státních zástupců, bezprostředně souvisí závazek vlády předložit **návrh zákona o státním zastupitelství**. Tento zákon byl v roce 2016 vládou schválen a postoupen k projednání Parlamentu ČR, kde bude i v roce 2017 probíhat legislativní proces².

Ministerstvo spravedlnosti dále v roce 2017 představí **Bílou knihu justice**, která bude definovat **zásady budoucí reformy justice** mimo jiné se zohledněním doporučení GRECO. Podkladem pro odbornou diskuzi, byť z oblasti moci soudní, nikoli výkonné, bude i tzv. Zelená kniha justice, kterou v roce 2016 vydal Nejvyšší soud.

V oblasti prokazování **mezinárodní korupce a jejího přeshraničního trestání** byl díky zvýšenému úsilí příslušných rezortů zaznamenán pokrok, i nadále je však nutné soustředit se na **posílení materiálních a personálních kapacit pro hlubší komunikaci s mezinárodními platformami v oblasti zahraničního podplácení a kapacit pro prokazování zahraničního podplácení a šíření povědomí o této problematice**.

Na základě návrhu odborné veřejnosti bude v následujícím období zaměřena pozornost na **činnost úřadů územního plánování a obecných stavebních úřadů na úseku územního plánování a územního rozhodování a stavebního řádu z hlediska korupčních rizik**. **Ministerstvo pro místní rozvoj** se proto v rámci **pravidelného dotazníkového šetření**, kterým zjišťuje aktuální stav územně plánovací činnosti a výkonu činnosti stavebních úřadů, **zaměří rovněž na oblast korupčních rizik, možnou korupci a její projevy v této oblasti**. Tomuto tématu bude následně věnována i část Analýzy stavu na úseku územního plánování a stavebního řádu, která se na základě dotazníkového šetření zpracovává a předkládá vládě v tříleté periodicitě (příští termín v roce 2019).

Jako přetrvávající a průběžné úkoly z předchozího akčního plánu v působnosti ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu zůstávají i nadále:

- **monitoring úrovně rezortních interních protikorupčních programů (RIPP) a případné předložení návrhu aktualizace Rámcového RIPP** v závislosti na aktuálních legislativních změnách a potřebách,
- **kontrola důslednější aplikace hodnocení dopadů regulace (RIA) a především hodnocení korupčních rizik (CIA) coby součásti RIA v rámci legislativního procesu**. Hodnocení korupčních rizik je preventivně-legislativním nástrojem vládního boje s korupcí, proto bude i nadále pokračovat snaha o efektivní využití tohoto institutu.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce
Implementace zákona o státní službě včetně plnění závazků v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018	Ministerstvo vnitra
Projednání návrhu zákona o zahraniční službě	Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí / Pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k transparentnosti státní správy

² Sněmovní tisk č. 789.

Analýza zaměřená na srovnání jednotlivých aspektů činnosti, práv a povinností státních zaměstnanců a úředníků územních samosprávných celků	Ministerstvo vnitra
Plnění úkolů zakotvených ve Strategickém rámci rozvoje veřejné správy do roku 2020	Ministerstvo vnitra
Implementace doporučení 4. hodnotícího kola GRECO ve vztahu ke státním zástupcům	Ministerstvo spravedlnosti
Dokončení legislativního procesu návrhu zákona o státním zastupitelství	Ministerstvo spravedlnosti
Příprava zásad budoucí reformy justice (Bílá kniha justice) se zohledněním doporučení 4. hodnotícího kola GRECO	Ministerstvo spravedlnosti
Posílení materiálních a personálních kapacit pro hlubší komunikaci s mezinárodními platformami v oblasti zahraničního podplácení a kapacit pro prokazování zahraničního podplácení a šíření povědomí o této problematice	Ministerstvo spravedlnosti / Nejvyšší státní zastupitelství / Ministerstvo vnitra
Rozšíření dotazníkového šetření zaměřeného na činnost úřadů územního plánování a obecných stavebních úřadů na úseku územního plánování a územního rozhodování a stavebního řádu i na oblast korupčních rizik, možnou korupci a její projevy v této oblasti	Ministerstvo pro místní rozvoj
Monitoring úrovně RIPP jednotlivých rezortů a případný návrh aktualizace Rámcového RIPP	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Kontrola důslednější aplikace RIA a CIA v rámci legislativního procesu	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu

2. Transparentnost a otevřený přístup k informacím

V rámci oblasti transparentnosti a otevřeného přístupu k informacím Akční plán vhodně využívá synergii s aktivitami mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP). V **Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018** se konkrétně jedná o závazky:

- 1) **otevření prioritních datových sad veřejné správy a jejich doplnění na základě veřejných konzultací:**
 - publikace prioritních datových sad veřejné správy v podobě otevřených dat,
 - aktualizace seznamu prioritních datových sad veřejné správy na základě veřejných konzultací;
- 2) **podpora rozvoje systému otevřených dat veřejné správy ČR:**
 - rozvoj standardů otevřených a propojených dat,
 - vzdělávání zaměstnanců veřejné správy,
 - poskytnutí pomoci úřadům veřejné správy s otvíráním dat,
 - rozvoj Národního katalogu otevřených dat,
 - rozvoj dialogu mezi institucemi veřejné správy a širokou veřejností;
- 3) **vytvoření Národní strategie otevřeného přístupu k vědeckým informacím na léta 2017-2020:**
 - předložení Národní strategie otevřeného přístupu k vědeckým informacím ke schválení vládě.

V roce 2016 byly v Parlamentu projednávány zásadní zákony související s realizací vládní protikorupční politiky, zejména se jednalo o **novelu zákona o střetu zájmů**, legislativní opatření v oblasti **financování politických stran a volebních kampaní** či **prokazování původu majetku**. Po dokončení legislativního procesu je nezbytné pokračovat v **implementaci nové právní úpravy**, která bude podstatná pro její úspěšné uvedení do praxe.

Novela zákona o střetu zájmů zavádí Registr oznámení, který bude spravován Ministerstvem spravedlnosti. Současně musí být vydána vyhláška Ministerstva spravedlnosti, kterou se stanoví struktura a formát formuláře pro podávání oznámení podle zákona o střetu zájmu. Dohledem nad implementací novely zákona o střetu zájmů se bude zabývat Pracovní komise předsedy Rady ke střetu zájmů.

Jedním ze zásadních bodů nové regulace oblasti **financování politických stran a volebních kampaní** je zřízení Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, jehož primární úlohou bude kontrola dodržování stanovených povinností politickými stranami a politickými hnutími v oblasti hospodaření s finančními prostředky. Pracovní komise předsedy Rady k transparentnosti státní správy bude v průběhu roku 2017 mimo jiné sledovat konstituování nového úřadu včetně průběhu implementace nové právní úpravy.

V návaznosti na Programové prohlášení vlády i na předchozí akční plány boje s korupcí bude předloženo legislativní řešení **závazných pravidel pro nominaci zástupců státu do obchodních společností a státních podniků**.

V soukromém, ale i veřejném sektoru vzrůstá v souvislosti s **novelou zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim**, ve znění pozdějších předpisů nebo se **směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitostí některými velkými podniky a skupinami význam tzv. compliance programů**. Nejvyšší státní zastupitelství připraví metodickou příručku pro státní zástupce, aby byla zajištěna jednotnost výkladu dotčených ustanovení na státních zastupitelstvích. Této oblasti bude v roce 2017 věnována pozornost ze strany Koncepční komise předsedy Rady, a to zejména s ohledem na realizaci povinností uložených právnickým osobám.

Korupce ve zdravotnictví představuje mimořádně závažný problém z hlediska ekonomického i morálního. Korupční rizika existují na všech stranách řetězce pacienti – poskytovatelé zdravotní péče (popřípadě lékárny) – zdravotní pojišťovny – soukromý sektor – rezort zdravotnictví. Proto **Ministerstvo zdravotnictví** v roce 2017 při zapojení všech relevantních aktérů **předloží sektorovou analýzu**, která identifikuje zjevná i latentní korupční rizika v oblasti zdravotnictví s tím, že budou navržena konkrétní protikorupční opatření řešící jednotlivé vztahy výše uvedeného řetězce pro futuro. Tato analýza pak také bude podkladem pro předložení systémového a komplexního řešení eliminace korupce ve veřejném zdravotnictví.

V souvislosti s **doporučeními GRECO ze 4. hodnotícího kola** mimo jiné vyvstává potřeba řešit otázku **posílení transparentnosti legislativního a rozhodovacího procesu v České republice**. GRECO se zejména soustředí na posílení transparentnosti zákonodárného sboru, který by měl přijmout pravidla v oblasti etiky, registru darů, zveřejňování zápisů ze zasedání orgánů Parlamentu či styku s osobami nebo stranami, jež se snaží ovlivňovat legislativní proces (lobbying). Vzhledem k tomu, že se v roce 2017 budou konat volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, ze kterých současně vzejde nová vláda, je zřejmé, že se realizací zmíněných doporučení GRECO bude zabývat až nově zvolená politická reprezentace.

V návaznosti na posílení transparentnosti legislativního a rozhodovacího procesu včetně jeho elektronizace bude v roce 2017 pokračovat **realizace projektu elektronické Sbírky zákonů a Sbírky mezinárodních smluv (eSbírka) a elektronické tvorby právních předpisů (eLegislativa)**, jenž bude mít za cíl zvýšení dostupnosti a srozumitelnosti právních předpisů a vyšší kvalitu a efektivitu jejich tvorby. Projekt eSbírka a eLegislativa je složen z legislativní a nelegislativní části. V rámci legislativní části byl v roce 2016 schválen zákon č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlášených ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (zákon o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv), který ukládá spuštění elektronického systému Sbírky zákonů a mezinárodních smluv a elektronického systému tvorby právních předpisů k 1. lednu 2020. V roce 2017 je třeba dokončit legislativní proces u tzv. změnového zákona, který má upravovat používání elektronického systému tvorby právních předpisů na půdě obou komor Parlamentu ČR. V nelegislativní části plnění bude pokračováno v implementaci informačního systému eSbírky a eLegislative, kdy finanční prostředky na jeho realizaci budou kofinancovány z evropských strukturálních fondů. Jeho spuštění do ostrého provozu se předpokládá k 1. lednu 2020.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce
Plnění závazků v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018 týkající se: <ol style="list-style-type: none"> 1) otevření prioritních datových sad veřejné správy a jejich doplnění na základě veřejných konzultací, 2) podpory rozvoje systému otevřených dat veřejné správy ČR 	Ministerstvo vnitra
Plnění závazků v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018 týkající se vytvoření Národní strategie otevřeného přístupu k vědeckým informacím na léta 2017–2020	Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace
Vytvoření centrálního registru oznámení veřejných funkcionářů a předložení vyhlášky, kterou se stanoví struktura a formát formuláře pro podávání oznámení	Ministerstvo spravedlnosti

podle zákona o střetu zájmů	
Sledování zřízení Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí a dále implementaci nové právní úpravy financování politických stran a volebních kampaní	Pracovní komise předsedy rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k transparentnosti státní správy
Legislativní řešení závazných pravidel pro nominaci zástupců státu do obchodních společností a státních podniků	Ministerstvo financí
Metodická příručka pro státní zástupce k novelizovaným ustanovením zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim	Nejvyšší státní zastupitelství
Sledování realizace opatření uložených v oblasti tzv. compliance programů v návaznosti na novou právní úpravu	Koncepční komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí
Sektorová analýza zabývající se korupcí ve zdravotnictví	Ministerstvo zdravotnictví
Pokračování v realizaci projektu eSbírky a eLegislativy včetně schválení tzv. změnového zákona	Ministerstvo vnitra

3. Hospodárné nakládání s majetkem státu

Cílem naplňování priority hospodárného nakládání s majetkem státu je zajistit nejen přijetí odpovídajících legislativních norem, ale zároveň i následné uvádění norem do praxe a uskutečnění konzultací na základě prvních zkušeností s jejich fungováním. Neméně důležitým prvkem je i zvyšování povědomí především adresátů konkrétních norem, ale rovněž i široké občanské společnosti a expertů působících v nestátních neziskových organizacích. Bez výše zmíněného nemůže ani sebelépe napsaná norma naplnit svůj účel a přispívat ke snížení prostoru pro korupci nejen v rámci státní správy, ale ve společnosti obecně. Toto komplexní pojetí se promítá i v následujících konkrétně formulovaných úkolech.

V návaznosti na přijetí zákona o **zadávání veřejných zakázek**, který nabyl účinnosti 1. října 2016, je nyní klíčovým úkolem Ministerstva pro místní rozvoj vydání veškerých souvisejících metodik, které jsou k uvádění zákona do praxe nutné a velmi potřebné. Ministerstvo pro místní rozvoj zároveň navrhlo komplexní modulární vzdělávací program k zadávání veřejných zakázek. Tento vzdělávací program bude prostřednictvím spoluautorů nové legislativy realizován v rámci Akademie veřejného investování v průběhu roku 2017. Jednotlivé kurzy vyučované v rámci tohoto programu budou zacíleny na široké spektrum adresátů od začátečníků v zadávacím procesu, přes pokročilé zadavatele řešící problémy ve specifických oblastech zadávání až po zadavatele, u nichž bude posilována kompetence vytváření kvalitních dokumentací o zadávacím řízení bez nadbytečných administrativních a věcných chyb. Specifické moduly programu budou zaměřeny rovněž na osoby působící v orgánech zadavatele, které vykonávají kontrolní funkci (nejen v oblasti zadávání veřejných zakázek).

V oblasti veřejných zakázek spolufinancovaných ze zdrojů Evropské unie bude návazně na úkoly stanovené v předchozích dvou akčních plánech boje s korupcí a na základě dat získaných v průběhu roku 2016 uskutečněna **evaluace Strategie pro boj s podvody a korupcí při čerpání fondů v rámci Společného strategického rámce v období 2014–2020** obsahující vyhodnocení způsobu a účinnosti naplňování jejich cílů a dodržování stanovených principů.

S výše uvedenými úkoly je úzce spojen rovněž úkol Ministerstva financí týkající se **Metodiky veřejného nakupování**, která byla vládou schválena v roce 2016. V roce 2017 Ministerstvo financí na schválení metodiky naváže uskutečňováním seminářů a školení pro všechny dotčené osoby tak, aby mohly v rámci zadávání veřejných zakázek účinně naplňovat zásady 3E.

V oblasti **rozkrývání nejasné vlastnické struktury obchodních korporací** budou pokračovat úkoly navazující na opatření stanovená ve dvou předešlých akčních plánech boje s korupcí. V návaznosti na projednávané novely zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů zahájí Ministerstvo spravedlnosti v roce 2017 **přípravu evidence skutečných majitelů právnických osob a svěřenských fondů** tak, aby byla funkční od roku 2018. Finanční analytický úřad v souvislosti s přijímanými novelami předpokládá **revizi Metodického pokynu ke zjišťování skutečného majitele povinnými osobami** ve smyslu zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Vyplyne-li případně z navržené a následně schválené novely 4. AML směrnice EU (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/849/EU) potřeba změnit úpravu evidence skutečných majitelů způsobem, aby vyhovovala novým požadavkům směrnice, bude tak učiněno ve stanovené transpoziční lhůtě.

V návaznosti na přijetí **zákona o registru smluv** a na dosavadní zkušenosti získané s prvními měsíci fungování registru smluv by mělo Ministerstvo vnitra v průběhu roku 2017 **otevřít proces veřejných konzultací** a na základě získaných podnětů a zkušeností zvážit možnosti úpravy fungování registru smluv tak, aby se snižovala míra chybovosti zadaných údajů a registr smluv byl ve svém fungování uživatelsky přívětivější.

Úkolem ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu je prosadit znovupředloženou **novelu zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu**, ve znění pozdějších předpisů, **resp. novelu Ústavy ČR** – zamítnutou Senátem Parlamentu ČR, které jsou projednávány jako sněmovní tisky č. 947 a 948 (7. volební období). Důležitým cílem obou těchto novel je kontrola veškerých výdajů veřejných rozpočtů, konkrétně rozšíření kontrolních pravomocí NKÚ o kontrolu hospodaření s prostředky ze všech veřejných rozpočtů (včetně územních samosprávných celků) a o kontrolu hospodaření s majetkem právnických osob, v nichž má majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek.

Úkolem, který již byl stanoven v rámci předchozích akčních plánů boje s korupcí a u kterého je potřeba dokončit legislativní proces, je **předložení nového zákona o řízení a kontrole veřejných financí**, jehož předkladatelem je Ministerstvo financí. Zákon je nutné z hlediska boje s korupcí zpracovat a přijmout v takové podobě, aby reflektoval přijetí a účinnost zákona o zadávání veřejných zakázek a aby mohla probíhat účinná kontrola hospodaření veřejné správy v rámci dodržování principů 3E.

Dalším z opatření navazujícím na úkoly Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016 je **dohled nad implementací zákona o centrální evidenci účtů**. Zákon o centrální evidenci účtů nabyl účinnosti dne 6. října 2016 s výjimkou ustanovení o poskytování údajů z centrální evidence účtů a uchovávání údajů v centrální evidenci účtů, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2018. Jeho implementace bude tedy probíhat převážně až v letech 2017 a 2018.

V souvislosti s bojem s korupcí a rozvojem systému otevřených dat v ČR je rovněž nutné poukázat na povahu, kontext a možnosti zveřejňovaných dat a informací týkajících se veřejných financí. V současné chvíli lze dohledat velké množství otevřených dat, která mají potenciál poukázat na korupční jednání. Jednotlivá data ale zároveň nemusí dávat celkový obraz o stavu konkrétní organizace veřejného sektoru. Například v oblasti hospodaření s majetkem státu je možné zkoumat data z veřejných zakázek, smluv, faktur, objednávek, reportů hospodaření, rozpočtů, plnění rozpočtů, programového financování, čerpání fondů EU, dotací atd. Pokud bude mít širší veřejnost povědomí o tom, jak veřejné finance fungují, bude je také moci efektivně kontrolovat a odhalovat tak potenciální korupční jednání. Ministerstvo financí si proto klade za cíl zvýšit v průběhu roku 2017 **osvětu veřejnosti v oblasti fungování veřejných financí**, především formou webových prezentací a vizualizací.

V Akčním plánu nadále zůstává průběžný úkol **zveřejňování nabídek prodeje a pronájmu majetku státu** a jeho realizace průhledným a nezpochybnitelným způsobem – přednostně formou veřejné dražby. Za účelem zefektivnění zpeněžení státního majetku Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových připravuje elektronický způsob prodeje prostřednictvím elektronického systému garantovaného státem a splňujícího požadavky na průhledný a nezpochybnitelný způsob prodeje. Toto opatření přináší větší transparentnost dotčených transakcí a zvýšení veřejné kontroly nad nakládáním s majetkem státu.

Míru a účinnost naplňování nových nebo stávajících a aktualizovaných protikorupčních opatření v oblasti hospodárného nakládání s majetkem státu bude i nadále vyhodnocovat v rámci svých jednání Rada společně s Pracovní komisí předsedy Rady k hospodárnému nakládání s majetkem státu.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce/spolugesce
Uvádění zákona o zadávání veřejných zakázek do praxe, vytváření metodik, vzdělávání zadavatelů a uchazečů o veřejné zakázky v rámci Akademie veřejného investování	Ministerstvo pro místní rozvoj

Provedení evaluace „Strategie pro boj s podvody a korupcí při čerpání fondů v rámci SSR v období 2014-2020“	Ministerstvo pro místní rozvoj
Implementace „Metodiky veřejného nakupování: Naplňování principů 3E v praxi veřejného zadávání“ prostřednictvím seminářů a školení	Ministerstvo financí
Příprava evidence skutečných majitelů právnických osob a svěřenských fondů	Ministerstvo spravedlnosti
Revize Metodického pokynu ke zjišťování skutečného majitele povinnými osobami	Finanční analytický úřad / Ministerstvo pro místní rozvoj
Uskutečnění veřejných konzultací a sběr zkušeností v souvislosti implementací a fungováním registru smluv	Ministerstvo vnitra
Uskutečnění informační kampaně k termínu začátku účinnosti sankcí dle zákona o registru smluv	Ministerstvo vnitra
Rozšíření pravomocí NKÚ – dokončení legislativního procesu návrhu novely zákona o NKÚ, resp. novely Ústavy	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Nový zákon o řízení a kontrole veřejných financí – dokončení legislativního procesu	Ministerstvo financí
Dohled nad implementací zákona o centrální evidenci účtů	Ministerstvo financí / Finanční analytický úřad
Uskutečnění osvětové kampaně pro veřejnost v oblasti fungování veřejných financí	Ministerstvo financí
Průběžné zveřejňování nabídek prodeje a pronájmu majetku státu; při zpeněžení majetku přednostně využívat formy veřejné dražby	Jednotlivé rezorty a jejich podřízené složky

4. Rozvoj občanské společnosti

V roce 2016 byl v souladu s vládním závazkem „**přijetí legislativního řešení ochrany oznamovatelů**“ vládě předložen **návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání**. Jedná se o kombinaci opatření, která zlepší postavení oznamovatele podezření na protiprávní jednání oproti současnému stavu, současně však nesmí dojít k prioritizaci a přílišné extenzivnosti ochrany oznamovatelů v porovnání s dalšími potenciálně znevýhodňovanými či diskriminovanými skupinami zaměstnanců. V roce 2017 bude v případě schválení předloženého návrhu zákona vládou kladen důraz na řádné dokončení legislativního procesu v Parlamentu ČR. Vláda v oblasti ochrany oznamovatelů rovněž přijala neutrální stanovisko k „návrhu poslance Andreje Babiše na vydání zákona o ochraně oznamovatelů trestných činů před neoprávněným postihem ze strany zaměstnavatele a o změně dalších souvisejících zákonů“ (sněmovní tisk č. 799)“.

Akční plány boje s korupcí na roky 2015 a 2016 uložily Ministerstvu vnitra **zpracování sektorové analýzy zaměřené na problematiku manipulace s výsledky zápasů a s tím související korupcí ve sportovním prostředí**. Splnění tohoto úkolu nebylo před koncem roku 2016 zřejmé, proto je tento úkol zařazen i do tohoto Akčního plánu. Výstupy sektorové analýzy budou podkladem pro konkrétní opatření v roce 2017, resp. strategický protikorupční dokument pro navazující období.

Boj proti korupci je ze strany státu subvencován **dotačním titulem „Prevence korupčního jednání“** v gesci Ministerstva vnitra. Tento dotační titul je primárně určen na právní poradenství neziskových organizací, advokační a analytickou činnost. Již několik let je tento dotační titul financován cca 3,5 mil. Kč ročně. Vzhledem k tomu, že boj s korupcí je jednou z priorit této vlády, měl by být tento dotační titul navýšen minimálně o částku 0,5 mil Kč. Zapojení neziskových organizací do oblasti boje s korupcí je aktuálně nezastupitelné zejména v oblasti právního poradenství oznamovatelům podezření na protiprávní jednání.

Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018 stanoví závazky spadající svým věcným zaměřením i do oblasti rozvoje občanské společnosti. Jsou jimi **podpora dobrovolnictví a posilování bezpečnosti na místní úrovni**. Konkrétní realizace těchto závazků bude spočívat v předložení návrhu zákona o dobrovolnictví a Koncepce rozvoje dobrovolnictví a dále realizaci několika synergických aktivit posilujících bezpečnost na místní úrovni, např. stanovení pravidel pro sdílení a zveřejňování informací o kriminalitě v takové podobě, která by nepřispívala k sekundární viktimizaci obětí nebo možnost uzavírání smluv pro sdílení informací o kriminalitě se samosprávami podle stanovených pravidel.

V roce 2016 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy započalo s rozšiřováním **programové nabídky Národního institutu dalšího vzdělávání** o oblast protikorupčního vzdělávání učitelů s **posílením akcentu na protikorupční výuku v rámcových vzdělávacích programech**. V roce 2017 bude Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy této oblasti věnována důkladná pozornost tak, aby nejen učitelé, ale zejména studenti získali širší povědomí o problematice korupce, se kterou mohou být v budoucnu na různých úrovních konfrontováni.

Na základě úkolu zakotveného v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015 byl zpracován eLearningový kurz zaměřený na boj s korupcí. Navrhuje se v roce 2017 monitorovat zkušenosti s jeho aplikací a v případě nutnosti provést jeho aktualizaci.

Rok 2017 bude posledním rokem realizace Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017, a stejně tak posledním rokem funkčního období stávající vlády. Pro navazující období a pro novou vládu je nezbytné připravit **strategický dokument pro oblast boje s korupcí**, který stanoví zejména dlouhodobě nesplněné priority v této oblasti, zdůrazní mezinárodní závazky České republiky vůči mezinárodním organizacím či bude obsahovat opatření, na kterých je prokazatelný společenský zájem. Nová vláda musí mít připraven základ strategického dokumentu pro oblast

boje s korupcí, který může být následně doplněn jejími politickými prioritami. Protikorupční strategický dokument musí vznikat v součinnosti a dialogu s relevantními protikorupčními aktéry. Základní odbornou kapacitu by vedle Úřadu vlády ČR a zástupců věcně příslušných rezortů měli představovat členové Rady a pracovních komisí předsedy Rady, tj. zástupci orgánů činných v trestním řízení, municipalit, neziskových organizací, sociálních partnerů, akademické obce, profesních komor zřízených ze zákona či odborné veřejnosti. Hlavní roli při přípravě navazujícího protikorupčního strategického dokumentu má z hlediska svého zaměření zejména Koncepční komise předsedy Rady.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce/spolugesce
Návrh zákona, kterým se mění některá opatření v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Realizace opatření vyplývajících ze sektorové analýzy zaměřené na problematiku manipulace s výsledky zápasů a s tím související korupcí ve sportovním prostředí	Ministerstvo vnitra/Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Navýšení dotačního titulu „Prevence korupčního jednání“ o alespoň 0,5 mil. Kč	Ministerstvo vnitra
Plnění závazků z Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) na období let 2016 až 2018 v oblasti podpory dobrovolnictví a posilování bezpečnosti na místní úrovni	Ministerstvo vnitra
Zařazení protikorupčního vzdělávání do nabídky Národního institutu dalšího vzdělávání a posílení akcentu na protikorupční výuku v rámcových vzdělávacích programech	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Monitoring aplikace eLearningového kurzu zaměřeného na boj s korupcí a jeho případná aktualizace	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Návrh protikorupčního strategického dokumentu na navazující období	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu